

Základní kurz speleologie, ročník 2025/26

O co se jedná?

Jde o program, který se snaží poskytnout co nejvíce všestranný základ znalostí a dovedností užitečných při jeskyňářství, speleologii a obecně při průzkumu či výzkumu v podzemí. Vzhledem k šíři probíraných témat (viz popis níže) není možné a ani se nepředpokládá dokonalé zvládnutí celé problematiky pouze tímto kurzem. Cílem je především ukázat zájemcům, co vše speleologie nabízí, jaké metody a pomůcky existují, a dát jim návod, co a jak mohou studovat nebo trénovat, kde hledat informace a na koho se případně obrátit.

Jak to bude probíhat?

Celý kurz je rozdělen do šesti víkendových soustředění, která proběhnou na podzim roku 2025 a na jaře 2026. Každé soustředění bude začínat v pátek večer přibližně v 18 hodin a končit v neděli mezi 16. a 18. hodinou. Lokality pro soustředění se budou střídát, takže účastníci dostanou možnost poznat několik našich krasových oblastí. Nad každým soustředěním bude držet patronát některá základní organizace (ZO) ČSS. Tato ZO bude též zajišťovat společné ubytování a stravování účastníků od páteční večere až po nedělní oběd. Vlastní strava bohužel možná není, v rámci programu nebude čas na individuální vaření nebo rozchod do restaurací po okolí (na některých lokalitách ani restaurace v okolí nejsou). Program naplánovaný na každý víkend obsahuje 16-18 hodin teoretických i praktických aktivit, je tedy poměrně náročný. Aby vše probíhalo hladce a abychom si kurz společně užili, předpokládáme od všech účastníků aktivní přístup a nadšení. Pro absolvování kurzu je nutné se zúčastnit všech víkendů (absenci pro nemoc nebo jiný vážný důvod lze samozřejmě omluvit, ale jinak předpokládáme, že se zájemci hlásí proto, aby se účastnili).

Kdo se může přihlásit?

Kdokoliv starší 15 let. Kurz je určený především začínajícím jeskyňářům, ale na své si přijdou i ti, kteří už nějakou praxi mají, a chtějí své znalosti aktualizovat nebo si doplnit souvislosti. Hlásit se mohou členové ČSS i neorganizovaní zájemci všeho druhu od milovníků tajemna po badatele, kteří do podzemí potřebují lézt za objekty svého zájmu. Na kurz se každý hlásí individuálně, není nutná žádná nominace ani schválení. Pouze upozorňujeme, že maximální kapacita kurzu je 12 osob. Nezletilí zájemci musí mít potvrzení od zákonných zástupců. Součástí akce budou fyzické aktivity, které vyžadují dobrý zdravotní stav a alespoň průměrnou kondici. I když se budeme snažit, aby byl kurz zajímavý, není to oddechová ani zábavná akce a neslouží k zabítí nudy. Případné lovce adrenalinu upozorníme, že budou pravděpodobně zklamáni.

Jak se můžu přihlásit?

Pokud máte zájem, napište nám na adresu vzdelavani@speleo.cz, a to od 10. 7. 2025. Do předmětu zprávy uveďte „ZKS“ nebo „základní kurz speleologie“, do zprávy uveďte své jméno, rok narození, telefon na Vás a zda jste či nejste členem ČSS. My na prvních 12 emailů odpovíme, pošleme Vám bližší instrukce k přihlášení a platbě (a samozřejmě zodpovíme případné dotazy). Dalším zájemcům taktéž odepíšeme, ale považujeme je za náhradníky.

Kolik to bude stát?

Cena kurzu je 8 000 Kč, pro členy ČSS 6 000 Kč a pro členy ZO ČSS mladší 28 let (včetně, tj. rok narození 1997 a výš) je 4 000 Kč za všech šest víkendů. K tomu je nutné zaplatit za ubytování a stravu pořadatelům jednotlivých víkendů. Předpokládaná cena je kolem 1 000 Kč/víkend. Kurzovné se platí předem, ubytování a strava v hotovosti před jednotlivými víkendy.

Co vše je v ceně?

Základní cena odpovídá nákladům na cestovné pro lektory a půjčení speleologického a speleoalpinistického materiálu. Doplnkové platby pak pokrývají energie, provozní náklady a společné stravování během jednotlivých víkendů.

K čemu mi kurz bude?

Na konci kurzu a závěrečných testech úspěšní účastníci obdrží certifikát, který neopravňuje vůbec k ničemu. To ale nevadí, smyslem kurzu je především osobní rozvoj zájemců o speleologii. Účastníci získají přehled o současném stavu poznání jeskyní, vybavení, technice, metodách a postupech, a osahají si některé techniky, na které by jinak nemuseli narazit. Kromě toho nabízíme příležitost strávit šest aktivních a zajímavých víkendů s kolegy postiženými stejnou zálibou. Nové známosti a přátelství napříč speleologickými skupinami je další přidaná hodnota tohoto kurzu.

Můžu se zúčastnit jen části kurzu?

Kurz je koncipován jako celek, ve kterém na sebe jednotlivá témata navazují a doplňují se. Fluktuace účastníků by tuto koncepci narušovala, což by vedlo ke snížení jeho kvality. Přihlásit se proto lze pouze na celý kurz. Zájemci jen o některé téma (například ze ZO, které drží patronát nad jednotlivými víkendy) se mohou po domluvě s organizátory přijít podívat, ale musí počítat s tím, že řádní účastníci mají přednost při půjčování materiálu, použití trenažérů i konzultaci s lektory při všech aktivitách. Jakékoliv rozměňování či divoká infiltrace kurzu náhodnými kolemjdoucími nebude trpěna.

Kdo to pořádá?

Pořadatelem je Pracovní skupina pro vzdělávání České speleologické společnosti. Každý víkend probíhá pod patronací některé ZO ČSS, která poskytne své zázemí a technickou pomoc. Jednotlivá odborná témata budou vyučovat specialisté z různých ZO ČSS a Speleologické záchranné služby.

Náplň, datum a lokalizace jednotlivých víkendů

V1: Úvod do speleologie, základy bezpečnosti, pohyb v podzemí, organizace speleologické akce, vybavení pro speleologii, etika a zákonná regulace speleologie; exkurze

3. – 5. 10. 2025, Bozkov

V2: Základy geologie, karsologie, geofyziky a dalších vědeckých disciplín důležitých pro speleologii, základy dokumentace, fotografování a mapování jeskyní; dokumentační činnost v jeskyni.

31. 10. – 2. 11. 2025, Javoříčko

V3: Praktická speleologie, průzkumné, prolongační a zajišťovací práce v podzemí, rozpojování hornin, stopovací zkoušky, biospeleologie, umělé podzemí, jeho zvláštnosti, rizika a zajímavosti, praxe v jeskyni.

21. – 23. 11. 2025, Týnčany

V4: Speleologický průzkum, základy speleoalpinismu a jednolanové techniky (práce s lanem, uzlování, sebejištění, základy pohybu po laně, teorie kotvení a napínání lan), materiál pro speleoalpinismus, praxe na povrchu.

10. – 12. 4. 2026, Moravský kras

V5: Speleoalpinismus a jednolanová technika – pokračování (jištění, vystrojování cest, napínání lan, základy kotvení, nouzové metody výstupu a sestupu po laně), řešení nehody v jeskyni.

22. – 24. 5. 2026, Český kras

V6: Závěrečný testy a zkoušky, velká exkurze, společenský večer, vyhlášení výsledků a slavnostní předání certifikátů, ukončení kurzu.

5. – 7. 6. 2026, Moravský kras